

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ BANKACILIK YASASI

(62/2017 Sayılı Yasa)

(R.G. 13 12.02.2018, R.G. 106 26.05.2025 değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekli ile)

Madde 45(3), 46(3), 48 ve 49 Altında Tebliğ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 sayılı Bankacılık Yasasının 45'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası, 46'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrası ile 48 ve 49'uncu maddelerinin kendisine verdiği yetkiyi kullanarak aşağıdaki Tebliği yapar:

Kısa İsim 1. Bu Tebliğ, "Sermaye Koruma Tamponu, Döngüsel Sermaye Tamponu ve Kar Dağıtımına İlişkin Tebliğ" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Tebliğde metin başka türlü gerektirmedikçe;

"Banka", Yasa altında izin alarak faaliyet gösteren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile yurt dışında kurulu olup, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde şube açmak suretiyle faaliyet gösteren şube bankalarını anlatır.

"Bankaya Özgü Döngüsel Sermaye Tamponu (BDST)", kredi genişlemesinin finansal sektörün genel risk düzeyini arttırabilecek düzeylere ulaşması durumunda özkaynakların sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelere göre yetersiz kalmasının önüne geçilmesi amacıyla bankalarca bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermaye tutarını anlatır.

"Çekirdek Sermaye", "Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Tebliğ"de düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak çekirdek sermayeyi anlatır.

"Döngüsel Tampon Oranı", bankaya özgü döngüsel sermaye tamponu oranının hesaplanmasında kullanılması amacıyla kamuya açıklanacak oranı anlatır.

"İlave Ana Sermaye", "Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Tebliğ"de düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan ilave ana sermayeyi anlatır.

"Merkez Bankası", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır.

"Özkaynak", "Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Tebliğ"de düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanan özkaynağı anlatır.

"Risk Ağırlıklı Varlıklar Tutarı (RAVT)", banka özkaynağının, "Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirmesine İlişkin Tebliğ" uyarınca hesaplanan sermaye yeterliliği standart oranına bölünmesi sonucunda bulunacak tutarı anlatır.

“Sermaye Koruma Tamponu (SKT)”, ekonomik ve mali göstergelerin bozulması durumunda karşılaşılabilecek kayıplar nedeniyle özkaynakların sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemelere göre yetersiz kalmasının önüne geçilmesi amacıyla bankalarca bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermaye tutarını anlatır.

“Sermaye Koruma Tamponu Oranı”, sermaye koruma tamponu olarak bulundurulması beklenen ilave çekirdek sermayenin hesaplanmasında esas alınan oranı anlatır.

62/2017

“Yasa” Bankacılık Yasasını anlatır.

Amaç

3. Bu Tebliğin amacı, bankalarca, sermaye koruma tamponu ve döngüsel sermaye tamponu olarak bulundurulması gereken ilave çekirdek sermaye tutarının hesaplanmasına ve ilave çekirdek sermaye gereksiniminin karşılanamaması halinde yapılacak işlemler ile alınacak tedbirlerle, kar dağıtımına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren bankalar, bu Tebliğ kuralları kapsamındadır.

İKİNCİ KISIM

İlave Çekirdek Sermaye Hesaplanma Esasları

İlave Çekirdek Sermaye

5. (1) İlave çekirdek sermaye tutarı (İÇST), bankanın çekirdek sermayesinin “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ” uyarınca solo ve konsolide hesaplanmalarda sağlanması gereken, çekirdek ve ana sermaye yeterliliği oranları ile sermaye yeterliliği standart oranını karşılamak üzere kullandığı çekirdek sermaye tutarını aşan kısmıdır.
- (2) Bankaların ilave çekirdek sermaye gereksinimi (İÇSG), bankaya özgü döngüsel sermaye tamponu (BDST) oranı ile sermaye koruma tamponu (SKT) oranı toplamının risk ağırlıklı varlıklar toplamı (RAVT) ile çarpımı sonucu bulunacak tutardır.

$$İÇSG = RAVT * (BDST \text{ oranı} + SKT \text{ oranı})$$

ÜÇÜNCÜ KISIM

İlave Çekirdek Sermaye Oranı ve Oransal Sınırlara Uyumsuzluk

BİRİNCİ BÖLÜM

İlave Çekirdek Sermaye Oranı ve Konsolide Oranları

- İlave Çekirdek Sermaye Oranı
6. (1) Sermaye Koruma Tamponu (SKT) oranı solo ve konsolide bazda yüzde ikidir (%2,0).
- (2) Bankaya Özgü Döngüsel Sermaye Tamponu (BDST) oranı, Merkez Bankası tarafından belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, kredi portföylerinin ülke dağılımı esas alınarak solo ve konsolide olarak, bankalar tarafından hesaplanır. Bankaların BDST oranı hesabında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki riskleri için kullanacakları döngüsel tampon oranı Merkez Bankası tarafından farklı bir oran belirlenene kadar yüzde sıfır (%0) olarak dikkate alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Oransal Sınırlara Uyumsuzluk

- Oransal Sınırlara Uyumsuzluk ile İlgili Sınırlamalar
7. (1) Bankalar tarafından solo ve konsolide bazda hesaplanacak ilave çekirdek sermaye tutarının (İÇST), ilave çekirdek sermaye gereksiniminden (İÇSG) daha düşük olması halinde, yapılacak kâr dağıtımı, ilave çekirdek sermayenin ilave çekirdek sermaye gereksinimine bölünmesi suretiyle bulunacak değerin aşağıdaki tabloda karşılık geldiği dilime tekabül eden azami kâr dağıtım oranı nispeti ile sınırlandırılır.
- (2) Solo ve konsolide hesaplamaların her ikisinde de ilave çekirdek sermaye tutarının ilave çekirdek sermaye gereksiniminden az olduğunun ortaya çıkması halinde (1)'inci fıkra uygulamasında bankalar tarafından bu hesaplamalardan en yüksek kâr dağıtımı sınırlamasına neden olanı dikkate alınır.

Dilimler	Azami Kâr Dağıtım Oranı (%)
%25 veya daha az	0
%25'ten fazla ancak %50 veya daha az	20
%50'den fazla ancak %75 veya daha az	40
%75'ten fazla ancak %100'den daha az	60

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kâr Dağıtımı, Sermaye Koruma Planı ve Bildirim Dönemi

BİRİNCİ BÖLÜM

Kâr Dağıtımı ile İlgili Kurallar

Kâr Dağıtımı

R.G. 106

26.05.2025

EK III

A.E. 401

8. (1) Bankalar, yıllık safi karları üzerinden yüzde on (%10) oranında muhtemel zararlar karşılığı ayırmak zorundadır. Bu karşılıklar ancak zararların mahsubunda kullanılır.
- (2) Bu Tebliğin 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrası çerçevesinde yapılabilecek kâr dağıtım tutarı, azami kâr dağıtım oranının, bu maddenin (1)'inci fıkrasında belirtilen muhtemel zararlar karşılığı olarak ayrılan tutarın dağıtılabilir kâr tutarından düşüldükten sonra kalan tutar ile çarpılması suretiyle bulunur. Merkez Bankası, yasal mevzuat kapsamında gerek solo gerekse konsolide oransal sınırlara uyumsuzluğu olan bankalarda, kâr dağıtımlarını banka bazında onaylar.
- (3) Bu Tebliğin uygulamasında aşağıda belirtilen işlemler, kâr dağıtımı olarak kabul edilir:
- (A) Pay sahiplerine yapılacak kâr payı ödemeleri ve sermaye azaltım işlemleri.
- (B) Bankanın ödeme yapmama hakkına sahip olmasına rağmen ilave ana sermayeye dâhil olan araçlar için yapılacak ödemeler.
- (C) Çalışanlara yapılacak maaş harici ödemeler.
- (Ç) Merkez Bankası tarafından belirlenecek diğer ödeme ve işlemler.
- (4) Bu maddenin (3)'üncü fıkrasının uygulanmasında, bedelsiz hisse senedi verilmesi gibi çekirdek sermayeyi azaltmayan işlemler, kâr dağıtımı olarak kabul edilmez.
- (5) Bankalar, azami kâr dağıtım tutarlarına ilişkin hesaplamaların açık ve doğru bir şekilde yapılmasını temin etmek, kâr dağıtımlarının kâr dağıtımı olarak kabul edilen kalemlere ilişkin yasal sınırlamalar dâhilinde kalmasını sağlayacak süreçleri oluşturmak ve bu süreçler ile yapılan hesaplamaları Merkez Bankası denetimine hazır bulundurmakla yükümlüdür.
- (6) Bu maddenin (3)'üncü fıkrasında belirtilen kalemlere ilişkin olarak kâr dağıtımına yönelik yasal sınırlamalar ile Merkez Bankası tarafından belirlenecek diğer sınırlamalar saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye Koruma Planı ve Diğer Önlemler

Sermaye
Koruma Planı
ve Diğer
Önlemler

9. (1) Bu Tebliğin 7'nci maddesi kapsamında kâr dağıtım sınırlamasına tabi olan bankalar, azami kâr dağıtım oranının bildirimini izleyen bir ay içinde Merkez Bankasına, banka yönetim kurulu tarafından onaylanmış, ilave çekirdek sermaye gereksiniminin sağlanmasına yönelik bir sermaye koruma planı sunar.
- (2) Sermaye koruma planında aşağıdaki hususlara yer verilir:
- (A) Bankanın kâr dağıtım sınırlamasına tabi tutulmasına neden olan hususlara ilişkin tespit ve değerlendirmeler.
- (B) Bu Tebliğin 7'nci maddesine uygun olarak yapılması planlanan kâr dağıtımları da dikkate alınarak ilave çekirdek sermaye gereksiniminin sağlanmasına yönelik zaman çizelgesi.
- (C) İlave çekirdek sermaye gereksiniminin sağlanması amacıyla alınacak önlemler.
- (Ç) Bu fıkranın (B) bendindeki zaman çizelgesi kapsamında gelir, gider ve bilanço'ya ilişkin tahminler.
- (D) Bankanın sermaye koruma planının yeterliliğini desteklemek amacıyla sunmak istediği diğer bilgi ve belgeler.
- (3) Merkez Bankası, sermaye koruma planını değerlendirerek gerek görmesi halinde sermaye koruma planında değişiklik yapılmasını talep edebilir.
- (4) Bankalar sermaye koruma planı çerçevesinde yürüttükleri faaliyetlerin plana uyumlu gerçekleştiğine ilişkin değerlendirmelerini üçer aylık dönemlerle Merkez Bankasına gönderir.
- (5) Bankaların sermaye koruma planına azami düzeyde uyum sağlamaları esastır. Merkez Bankası bankaların sermaye koruma planına uyum düzeylerinin yeterliliği ile ilgili olarak ekonomik konjonktürü de değerlendirerek, ilave tedbirler almaya yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hesaplama ve Bildirim

Hesaplama ve
Bildirim
Dönemi

10. Bankalar, bu Tebliğin 7'nci maddesi kapsamında yapılacak hesaplamaları, sermaye yeterliliği standart oranı hesaplama ve bildirimleriyle aynı dönem ve tarihlerde ve bu standart orana ilişkin tablolar içerisinde Merkez Bankasına bildirmek zorundadır.

- Ceza Kuralları 11. Bu Tebliğ kuralları Tebliğin çıkarılmasına yetki veren Yasa kuralları ile birlikte okunur ve bu Tebliğ kurallarına aykırı hareket edenlere Yasanın ilgili ceza kuralları uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM

Geçici Kurallar

- Geçici Madde 1. Bu Tebliğde yer alan konsolide oranlar ile ilgili kuralların Konsolide uygulanmasına Merkez Bankası tarafından çıkarılacak “Konsolide Raporlama ve Denetime ilişkin Tebliğ”in yürürlüğe girmesiyle başlanır.
- Yükümlülüklerle ilişkin İstisna

ALTINCI KISIM

Son Kurallar

- Yürürlüğe Giriş 12. Bu Tebliğ, 1 Temmuz 2018 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.